PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

Сторінка Укр. Секції Ком. Партії Канади.

АМАЛЬҐАМАЦІЯ.

Амальґамація як дорога до поступу.

При теперішньому степеневі індустріяльної еволюції, страйк одної юнії не має кращих виглядів на виграну, як страйк одного робітника 25 літ тому назад. Орґанізація підлягає такому-ж самому еволюційному процесові, що і прочі інституції. Робітничі орґанізації не виняті зпід цего загального правила, помимо того, що істнує певного рода потверджуюча фільософія. Капіталізм, як ми вже бачили, розрісся зі своєї примітивної форми у величаві індустріяльні комбінації. Робітничий юніонізм мусить зробити це-ж саме, а в противнім разі він буде цілковито зруйнований. Він мусить зміцнити свої ряди через сталий процес амальґамації.

Невдалі спроби.

Через довгі роки американський робітничий рух на жаль не признавав цего факту. Боєвий елемент признавав майже загально, що старі юнії були на стільки мертві, що нездібні вони до еволюції. Вони вірили, що їхня повинність є орґанізувати нові юнії на місце старих.

Ці нові юнії і справді були збудовані на найкращій індустріяльній лінії. Подбано про все, чого тільки було потрібно робітництву в його поході до остаточної побіди. При їхньому орґанізуванню послугувалися найкращими теоріями та подбано про найменші подробиці. Загально кажучи, нічо не бракувало на папері для здійснення цего пляну. Однак... програма не дописала.

Соціялістична Ремісничо-Робітнича Спілка була першою того рода юнією. З невеличким числом членів вона змагалася через десять літ і вкінці злилася в амальґамацію, яка в той час (1905 р.) творила т. зв. Інд. Роб. Світа. Не маючи сили, ця спілка атакувала старі юнії дуже слабо. Її провідники, які були досить острі на язик, помимо того не мали жадного успіху. Наукові індустріяльні юнії робітництво відкинуло в цілости. Помимо такої цілковитої невдачі, зроблено ще одну спробу тільки в більшім розмірі в 1905 р. в Шікаґо. В той час ідея "нової юнії" здобула собі широку популярність серед поступовців, які гляділи на старі юнії, як на здобич реакції. Вони уважали, що ці старі юнії є так глибоко пересяклі консерватизмом, що для робітничого руху є пропащими. Вони оповістили, що реакційні провідники є так сильно укріплені на своїх позиціях, що виперти їх звідтам є річею немислимою. Однак, помимо свого навіть досить успішного початку при розбиванню старих орґанізацій, вони всежтаки не потрафили замінити їх новими. Робітництво, виступивши зі старих юній, не вступало до нових, а оставало поза ними. Така сама доля стрінула багато инших дуалістичних юній, які по найбільшій части оперують в якійсь одній індустрії. З кількома незначними винятками, їм ніде майже не вдалося захопити дійсну контролю якоїсь індустрії в свої руки.

Причиною їхньої невдачі є те, що — **дуалізм не є правильна метода.** Вона направляє робітника проти робітника, приносить заміщання і ослабляє робітничий рух. Відтягнувши весь боєвий елемент з масових юній, полишаєся ці останні під повним володінням реакції. Тому то власне наш робітничий рух остався так багато по заді.

Як направити помилки минулого.

Трейд-юнійна Просвітна Ліґа, просвітне тіло зложене з поступових робітників внутрі професійних та індустріяльних юній, пропонує методу якраз противну дуалістичній. Замісць відтягати боєвий елемент зі старих орґанізацій, без ріжниці чи це є А.Ф.П. чи яка небудь инша незалежна орґанізація. Її плян є — тримати, революційний елемент внутрі цих юній, де своєю революційною активністю, вони можуть влити в них нову енерґію та завести нове життя. Є це тактика, якої уживає революційне робітництво цілого світа.

Засада Ліґи є та, що коли хтось має якийсь новий плян, або мав тяжку боротьбу з реакцією, це ще не значить, що він зараз-же повинен покидати все і починати нову юнію. Досвід показав, що багато лекше є переробити стару юнію, як збудувати нову. Він заперечує фалшиву науку, яка твердить, що робітничі орґанізації не підлягають впливам змін окруження.

Цей безпідставний осуд зроблено неправильно. Як що робітничі юнії не поступали в парі з розвитком капіталістичних інституцій, в цему вина самих-же таки поступовців, що їх оскаржують. Вони самі повтікали з юній, полишаючи їх на ласку судьби, в руках реакції, яка господарила після своєї власної волі. Однак тепер, побачивши ціле це страхіття своєї старої тактики, революційний елемент орґанізується внутрі масових юній, та починає працювати після пляну амальґамації.

Під час коли поступовці намагалися збудувати утопійні, дуалістичні юнії, старі юнії поводили та осторожно зближалися до амальґамації, в многих випадках самі не розуміючи цього. Відбиваючи натиск капіталу вони стало зближались до себе. Численні федерації, це наглядний доказ, що старі юнії починають відживати та прибирати нові форми.

Цікавим фактом в історії робітничого руху є те, що, всякий поступовий рух має свій початок між простим членством. Історія не знає випадку, де-б провідники були ініціяторами яких небудь радикальних думок. Однак стрічаємо багато випадків, де ці провідники загороджували робітництву шлях до поступу і задержували робітничий рух через довший час. Та все-ж таки зростаюча филя поступу усувала їх з дороги. Федеративний рух насамперед принявся поміж будівляними робітниками, коли інтернаціоналка була за слаба, щоб його сперти. Коли це за час оказалось провідникам нешкділивим для їхніх цілей, вони це одобрили. В кінці цей рух розвинувся ширше і став загально-світовим.

Професійна автономія.

Розуміється, що провідники постановили, аби цей процес дальше не поступив так довго, як довго вони зможуть цему запобічи і тому то вони так уперто поборювали всякі нові думки спрямовані в ту сторону. Вони бачили, що дальший поступ в тому напрямові спричинить цілковиту зміну юнії, а разом з тим прийдеться декотрим платним офіціялістам позбутись своїх теплих позицій. Однак помимо бажань цих провідників, зміна це неублаганне право еволюції. Федерація апелює до професійних юній тому, що признає їхню професійну автономію. Теперішні юнії тримаються дуже сильно своєї т. зв. "професійної автономії", яка позволяє їм розпоряджатися після своєї волі, не зважаючи на другі професії, які стоять поруч з ними та яких доля тісно звязана з їхньою. "Професійна автономія", це ідея затримана ще з первісної професійної індустрії і нині вона має таке саме значіння як той давний клич "особистої волі". В нинішних часах ніякий індівід не може мати особистої волі, яка-б не була звязана з волею тої ґрупи, якої він є складовою частиною. В якій-небудь ґрупі або юнії він має волю однакову зі всіми прочими членами тої юнії, однак йому не дозволяється такої волі, яка-б включала в себе волю других членів. На приклад: одиниця не може робити ніякої угоди з працьодавцем. Чому? Тому, що юнія може поробити кращі умови для одиниці, як одиниця сама для себе. Де-б така "воля" була допущена, там юніонізм сходить на ніщо і не має підстави до істнування.

Чому федерації недописують?

В індустрії професія занимає те саме місце, що одиниця в професійній юнії. Ми знаємо, що юнія юній, юнія всіх професій може вибороти кращі умовини для всіх юній, як кожна з них з'окрема. Це відкриття, яке було підставою для федерації, стало також підставою для амальґамації. Коли одиниця вступає до юнії, вона міняє свою особисту волю робити особисту угоду з працьодавцем, яка в дійсности оказується дуже плиткою, — за кращі умовини праці, більшу платню, та коротші години, які для неї може здобути юнія. В такій самій формі професійні юнії жертвують свою "автономію" за кращі умовини праці, які дає для них індустріяльна орґанізація. В обох повищих випадках, одиниця як і профюнія, зискує найбільше. "Воля", яку тут пожертвовано, не є в дійсности ніякою волею. Це є тільки ілюзія і більше нічо. Коли одиниця вступить до юнії, або юнія до індустріяльної юнії, осягає те, що хтось має сповняти для неї всю цю неприємну роботу, та сповнить її далеко краще, чим така одиниця сама може зробити.

Слова "особиста свобода" та "автономія" дуже гарні для вуха, однак вони нас ніде не заведуть, коли ми опинимось перед величавою капіталістичною комбінацією. Професійна автономія була отрутою для робітничого руху через довгі літа. Бойчись за свою уроєну автономію, юнії не злучились так тісно зі собою, як це повинні-б були зробити. Наслідки з цего в многих випадках були дуже нещасні. Федерації запевняють профавтономію тільки тому, що в противнім випадку ці юнії не злучилисяб. В федерації все ще кожна юнія є панею свого призначення: вона не признає більшої сили від себе самої; вона контролює свій тільки рід праці, та робить по найбільшій части свої власні умови праці. Вступаючи до федерації, все ще відмовляється передати часть своєї сили на федерацію, лишаючи цю останню безпомічною. В многих випадках юнії через своїх офіціялістів починають між собою суперечку, з чого часто посеред страйку приходить до росколу. Багато разів такі юнії відколювались від федерації і робили угоди самі. Капіталісти знаючи дуже добре цю слабість федерацій, не оминають ніколи нагоди, щоб настроїти одну юнію проти другої. І все ще вузколобі, самолюбні провідники цих юній позволяють на такий безюнійний юніонізм.

Кожна професійна юнія творить собою осібну републику, виробивши в себе вузко професійне самолюбство через довгі роки своєї віддільної боротьби. Така форма орґанізації не може видержати довшої спільної боротьби, а федерація, не могучи контролювати ці частини, часто розлітається по самій середині страйку. Так довго, як ці маленькі професійні републики будуть істнувати, в робітничому рухові і мови не може бути про дійсний поступ. Кожний крефт буде продовжати боротьбу за свої власні інтереси і у свій властивий спосіб. В цій дрібній боротьбі всякі важні і більші проблеми полишається і повстає тільки загальний хаос.

Необхідний слідуючий крок.

Коли юнії злучаться на підставі амальґамації, то тоді питання автономії зістане раз на все полагоджене. Тоді вся сила буде спрямована в одну індустріяльну точку, яка буде керувати всім їхнім життям так, як робить це льокаль чи відділ зі своїми членами. Тоді індустріяльна юнія буде авторітетним тілом. Індустріяльна злука є так довго нездійснима, доки не буде одна тільки юнія, одна скарбниця і один завідуючий центр. Федерація не в силі це все дати і тому то невідповідає часові і мусить зробити місце для вищої форми орґанізації.

Слідуючий крок в еволюції робітничого руху, це **амальґамація.** Є це найпрактичніший і найлекший спосіб для осягнення бажаного результату, — індустріяльного юніонізму. Це є еволюційний процес, після якого поступає все людство. Часами людство може схибити зі свого нормального життєвого русла, як пр. підчас війни, однак полишене в спокою воно знова справиться своїм природним шляхом, приноровлюючись до нових обставин, не зважаючи на старі обичаї та правила життя. Тому то власне і не дивниця, що робітництво не вскочило від разу в нову форму приладжену для него самими інтелектами. Нові "наукові" юнії, обнимаючі всі індустрії, були в самім вже зародку засуджені на загладу. Амальґамація захоплює робітництво більше, бо це є щось блище. Тут робітник не потребує кидати свою юнію, з якою він зжився і яка становить частину його життя. Він легко зрозуміє програму амальґамації (злиття всіх істнуючих масових орґанізацій його індустрії). Він відчуває інстинктовно, що це є крок рівномірний з нормальним розвитком робітничого руху.

Коли ми заглянемо нині в Европу то побачимо, що наші тамошні товариші юніоністи зробили для нас значний початок під взглядом індустріяльного юніонізму і у всякому случаю уживають методи амальґамації. Старі крефт-юнії звязано і споєно до купи так, щоб вже не розлучились ніколи. Індустріялізм є для них там ясніший чим тут для нас.

Причина цьому та, що там немає їх "інтелектів", які-б викладали їм цей новомодний науковий, всесвітній, індустріяльний юніонізм, який тільки відтягає радикальний елемент з юній а в результаті маємо те, що дійсний індустріяльний юніонізм є ще від нас так далеко. Амальґамація одинока зробила для них дійсну роботу, амальґамація тільки зможе зробити це саме і для нас, як тільки візьмемося негайно до праці в цім напрямі. Викрутів тут жадних не сміє і не може бути. Те, що можуть другі робити, можемо і ми, тимбільше, коли радикальний елемент вертає назад в ряди старих юній. При їхній помочі ця могуча кампанія за амальґамацією має змести з лиця землі всі ці дрібні, безпомічні і нездібні до нічого крефт-юнії та піднести робітничий рух цего краю на рівні з другими краями. Індустріяльний юніонізм через амальґамацію має і мусить бути в короткім часі дійсністю на американськім континенті.

(З Бюра У.С. К.П.К.)

Українська робітнича преса, це ознака сили і свідомости робітництва. Памятайте про Пресовий Фонд і відновлення передплати!

ОРҐАНІЗАТОР КОМПАРТІЇ ПРО ПОЛОЖЕННЯ ФАРМЕРІВ.

Саскатун, Саск.

В четвер, дня 12-го червня ц. р., заходом К.П.К. відбувся масовий мітінґ в Саскатуні в салі У.Р.Д. На мітінґу промовляв анґлійський бесідник т. Бартоломю, котрий переїзджав через Саскатун і вступив до нашої місцевости. Першого вечера, тоб-то в середу т. Бартоломю промовляв в "Labor Temple" на мітінґу "Trades and Labor Council", де перше всего пояснив присутним значіння страйку майнерів 18-го дистрікту, вказав на теперішне положення страйкерів і сказав, що вони заледво животіють, а майнерські маґнати ще хочуть урвати їм платню о $1.17 на день, що примусило майнерів вийти на страйк. Бесідник напятнував також всіх реакційних лідерів робітництва, котрі пішли на службу буржуазії і взивав, щоби помагати морально і матеріяльно майнерам в їхній боротьбі. На цю ціль "Trades and Labor Council" ухвалив вислати $50.00.

Опісля т. Бартоломю говорив про фармерське положення і взивав робітників ґуртуватися разом з бідними фармерами.

Того вечера промовляв також президент фармерської юнії, котрий сказав, що він репрезентує економічну орґанізацію, одначе вповні годиться з висловами т. Бартоломю, що тільки в злуці фармерів і робітників можна добитися кращих обставин.

В У.Р.Д. т. Бартоломю говорив на тему: "Що робітники повинні робити". В своїй одно-годинній промові він з'ясував положення робітництва і фармерства не тільки в Канаді, але й по-других буржуазних краях. Він виявив дійсне обличчя їхньої вихвалюваної "демократії". Найбільше говорив про фармерське положення в Канаді та пояснив, що фармері так задовжені в компаніях, що їм нема иншого виходу як тільки лучитися разом з робітниками в одну сильну орґанізацію політичну і економічну та спільними силами боротися з визискувачами аж до побіди. Він закликав всі орґанізації фармерські і робітничі, щоб злучилися в одну політичну партію, а іменно в Канадійську Партію Праці.

По скінченню його промови присутні, переважно Анґлійці, ставили йому ріжні питання, на які т. Бартоломю відповідав влучно і вдоволяючо. По вичерпанню питань всі присутні розійшлись задоволені тому, що в Саскатуні не часто можна почути такі лекції про робітниче і фармерське положення в "золото-західній Канаді".

Робкор.

М. ІРЧАН. 18)

КАРПАТСЬКА НІЧ.

(Оповідання із збірки "Кровавий бог".)

(Продовження.)

Матвій задивлений кудись перед себе говорив далі свої слова і плакати йому хотілося і з радости і з жалю. А пяний Словак шкрабав пером та й не допитувався нічого. Тільки як Матвій закінчив і спитав, чи вже, то Словак похитав головою і сказав, що жінка про все знатиме. Матвій дав йому десять-доларовий папірець, а Словак на його очах заклеїв і заадресував листа. Самий Матвій не знав куди треба нести цей лист і попросив Словака дати його на почту. Словак ніби не хотів, отягався, та згодом, як Матвій купив йому ще горілки, згодився.

Минали місяці, минув третій рік, а від жінки ніякої вістки. Не догадувався бідний Матвій, що Словак обманув його і листа цілком не посилав.

На четвертий рік пішов Матвій робити в підземелля, бо там можна було більше запрацювати. Аж тепер пізнав він, що тяжке це щастя в Америці. Однакове воно чи тут, чи там, в рідному краю. Ось він, міцний, як дуб, три роки день в день робить, живе, аби не вмерти, у всьому відмовляє собі, а грошей тих по правді не так дуже багато. А як їхав в цю Америку, то инакше думав... Та пропало. Ще два роки. Два роки тяжкої праці і його терпіння скінчаться. Він повернеться до своїх любих, дорогих, він житиме разом з ними. Докупить поля, працюватиме. Буде своя худібка, минуться тяжкі злидні. Ще два роки...

Одяг довгі по коліна ґумові чоботи і з оливяним каганцем на шахтярській шапці пішов глибоко під землю. Пів року накидав вугілля у малі візки і возив їх по малих рельсах до жолоба. Перевертав візок і вугілля з лоскотом та шумом летіло в безвісти, яких не міг збагнути Матвій своїм простим розумом. Він знав тільки свою роботу і виконував її, як ніхто инший. За час своєї праці вивозив він кожного дня по 100 візків. Піт заливав йому очі, боліли всі кости, але він мовчав. Робив, бо за це платили йому, бо це для щастя його.

Бачив Матвій в тому глибокому підземеллю мовчазних-замурзаних людий і ще мовчазніщих мулів. Чомусь прирівнював він себе до тих нещасних звірят, що ночували й днювали під землею і аж до смерти були там. Мали очі і були темні. Так, як Матвій. А згинули, то ніхто й не згадав...

На другий піврік попав Матвій на нову роботу. Старий шахтяр потребував помічника до праці і взяв Матвія. З того часу працювали разом. Матвій довбав діри, шахтяр ладував їх динамітом і вистрілював. Заробляли добре.

Знову минали роки цілі. З дня на день, з тижня на тиждень жив Матвій своєю працею і надією на недалекий поворот. Його обличчя вкрилося синіми-дрібними цяточками і шрамами. Це від дрібних шматочків твердого вугілля, що звалося антрацитом. Як довбав його, то воно прискало в обличчя, калічило до крови і залишало по собі сині — вічні сліди.

Під чорним склепінням, у вічній небезпеці, добігали два роки. Нераз потерпав Матвій за своє життя, бо обривалося чорне небо, вбивало людий, але він мав щастя. Каторжна, страшна робота давалася в знаки й йому. Він вже не чув тої сили, що колись. І стало страшно. Як-же так? Сила пропадає, а щож потім? Матвій бачив инших робітників, що при виплаті стояли біля брами і жебрали. Це ті, що колись були міцними, як й він, а тепер сили стратили і роботи для них немає і жебрають. На згадку про це Матвій дрожав. Ще з більшою запопадливістю складав гроші. До шахти брав з собою несолоджену — чорну каву, шматок хліба і ковбаси. Так день в день. Вечеру й сніданок давала йому господиня і за це в місяць платив її 10 доларів. Тільки дуже жаль було йому, що при виплаті грошей йому і кожному робітникови обтягали на ріжні видатки. На лікаря, шпиталь, "Червоний Хрест" і навіть на попа. Брали ще на умивальню, яка була влаштована для робітників на горі, але Словаки і Матвій з ними не платили нічого, бо не йшли вмиватися. Після праці повертали до дому замурзані, йшли в пивницю, де стояв цілий ряд цебрів з водою і там милися по пояс. Господиня приходила теж і хто удостоївся її ласки, тому змивала власними руками плечі. За це одержувала після кожної виплати якийсь дарунок.

Шестого року Матвій посумнів і подався цілим тілом. Він страшенно почав тужити за рідними, почав лякатися за себе і за свої гроші. Після різдва їхало двох Словаків до дому і він не видержав. Поїхав з ними. Гроші виміняв на паперові, поскладав їх в своїй скринці разом з паспортом, купив скромні дарунки жінці й дітям і подався в довгождану дорогу. Так радісно билося його серце, що сам собі не вірив. Гей! Тепер він заживе. Шість літ гарував, сонця божого не бачив, бо не було коли, але ось, в скринці своїй везе півтора тисячі доларів — а це — гроші! Тяжкі гроші, піт і кров Матвія Шавали. Шість літ безнастанної пекельної праці. Але є! Є це, чого не було.

Знову рівномірно стукають колеса, а в Матвієвому серці воскресає співанка. Ой така люба, ой така рідна. Колише його радість, в пелени пеленає...

...А-а-а-а-а-а...
Коти два-а-а
Шурі-бурі обидва-а-а-а...

Це Марія так співала над колискою малого Митрика. А він вже сьогодня великий. Шість років! А Анничка? Дванайцять!

Любі, дорогі! Тато ваш вже їде. Мчиться вітром до вас, з щастям, з бажаним щастям... Чи ждете ви? Чи здорові?

...А-а-а-а-а-а...
Коти два-а-а
обидва-а-а...

— — — — — — — — — — — —

На морі Матвій, як не свій. Місця не може найти собі. Така радість, така велика радість. Він-же їде до них, він повертається не голіруч. Руки його чорні та тверді, але він цілує їх тихцем, бо тільки вони заробили йому і його дітям кращу долю.

Ріжний народ їде разом з ним, але за шість літ самотности Матвій привик з ніким не говорити. Хоч тепер хотів-би він відкрити комусь свою душу і поділитися радістю своєю. Він темний, забитий життям, вимучений. Шість літ не знав хвилинки спокою, а тепер вільний, тепер вертають давні сили. Ах! Чому так повільно їде пароплав? Як-би так крила, полинув-би понад море, понад гори, до своїх, до коханих!...

(Дальше буде.)

ЗБИРАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ

на одинокий ілюстрований науково літературний журнал в Канаді і Злучених Державах

"РОБІТНИЦЮ"

що виходить кожного 1 і 15 в місяці.

Участь беруть між иншими такі літературні й наукові сили: М. Ірчан, М. Тарновський, В. Коссак, М. Луцкевич, Оксана Кадлубицька, др. Надія Суровцова, др. М. Сисак, др. Рост. Заклинський і ин.

"Робітниця" друкує дуже приступний науковий матеріял з ілюстраціями, цікаві новини з цілого світа, лікарські поради і має діточу сторінку та веселий кутик.

Постійно веде на своїх сторінках курс української граматики.

За добрі відгадки загадок, дає журнал нагороди.

Кожне число має свою вартість. На складі можна дістати ще 2 і 3—4 число, бо перше розійшлося.

Річна передплата тільки $1.50, піврічна 80 ц.

"Робітниця" своїм змістом цікава і корисна також для мущин, а не тільки для женщин. Передплату посилайте на таку адресу:

THE WORKINGWOMAN
Cor Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.